

PATVIRTINTA  
Zarasų rajono savivaldybės  
tarybos 2021 m. kovo 5 d.  
sprendimu Nr. T-13  
(Zarasų rajono savivaldybės  
tarybos 2021 m. lapkričio 26 d.  
sprendimo Nr. T-191 redakcija)

1 b forma

## APLINKOS IR KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGOS PROGRAMA

(programos pavadinimas)  
PROGRAMOS APRAŠYMAS

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Biudžetiniai metai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2021 m.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Programos kodas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 01                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Asignavimų valdytojai (kodai)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius (188753461); Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorius (190213860); Zarasų krašto muziejaus direktorius (190221622); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Antalieptės seniūnijos seniūnas (302783128); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Antazavės seniūnijos seniūnas (302783167); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Degučių seniūnijos seniūnas (302783174); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Dusetų seniūnijos seniūnas (302783181); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Imbrado seniūnijos seniūnas (302783224); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Salako seniūnijos seniūnas (302783270); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Suvieko seniūnijos seniūnas (302783306); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Turmanto seniūnijos seniūnas (302783338); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Zarasų miesto seniūnijos seniūnas (302783391); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Zarasų seniūnijos seniūnas (302783384); Salako socialinės globos namų direktorius (197912035); Zarasų meno mokyklos direktorius (190212420); Zarasų rajono socialinių paslaugų centro direktorius (300137144); Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktorius (190217015) |
| <p>Aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos programos tikslas – saugoti unikalų rajono kraštovaizdį ir biologinę įvairovę.</p> <p><i>Programos parengimo argumentai:</i></p> <p>Savivaldybės organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinas jų teritorijose susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti. Šiose sistemose gali būti tvarkomos visos atliekos, išskyrus atliekas įmonių, kurių leidimuose nustatyti atliekų tvarkymo reikalavimai negali būti įvykdyti savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose. Eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybės gali pavesti (kaip privalomą užduotį) savivaldybės įsteigta bendrovei arba kelių savivaldybių įsteigta atliekų tvarkymo įstaigai, įmonei ar organizacijai.</p> <p>Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymu. Programos lėšos naudojamos su savivaldybių funkcijomis aplinkosaugos srityje susijusioms priemonėms finansuoti.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą savivaldybėms priskirtos vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijos: aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas, dalyvavimas sprendžiant</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, užimtumo didinimo organizavimas, parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai. Šioms funkcijoms įgyvendinti turi būti skiriamos lėšos. Seniūnijos veikla organizuojama pagal seniūnijos metinį veiklos planą. Seniūnijos veikla finansuojama iš savivaldybės biudžeto.

Efektyvus energijos vartojimas yra vienas iš pagrindinių Lietuvos energetikos strateginių tikslų. Energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo didinimas mažina importuojamo kuro naudojimą, didina konkurencingumą, gerina verslo plėtros sąlygas, skatina naujų darbo vietų sukūrimą, mažina neigiamą energijos išteklių ir energijos vartojimo poveikį aplinkai. Įgyvendinant programą, vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu numatytos savarankiškosios funkcijos. Šia programa siekiama užtikrinti tinkamą rajono Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo.

|                                                   |                                                           |        |     |
|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------|-----|
| Savivaldybės prioritetas                          | Gamtos ir kultūros išteklių išsaugojimas                  | Kodas: | 3   |
| Strateginio tikslo / programos tikslo pavadinimas | Saugoti unikalų rajono kraštovaizdį ir biologinę įvairovę | Kodas: | 3.3 |

Tikslas įgyvendinamas vykdant šiuos uždavinius:

#### **01 uždavinys. Vykdyti atliekų tvarkymą.**

Vertinimo kriterijai:

1. Sukurti/pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai, t (2021 m. – 345,6 t, 2022 m. – 0 t; 2023 m. – 0 t.).
2. Perdirbamų ar kitaip panaudojamų komunalinių atliekų dalis bendrame komunalinių atliekų sraute, proc. (2021 m. – 42 proc., 2022 m. – 44 proc., 2023 m. – 50 proc. ).

Uždaviniu siekiama skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą kolektyviniais kontaineriais bei didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje ir tokiu būdu sumažinti Utenos regioniniame sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekį.

Zarasų rajono savivaldybės taryba 2017 metų sprendimu Nr. T-94 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos ir Zarasų rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ patvirtino Vietinę rinkliavą, kurią nuo 2018 metų privalo mokėti visi rajono Savivaldybės teritorijoje esančio nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys.

#### **02 uždavinys. Gerinti gyvenamąją aplinką.**

Vertinimo kriterijai:

1. Likviduoti kraštovaizdį darkantys bešeimininkiai apleisti pastatai, vnt. (2021 m. – 1; 2022 m. – 1; 2023 m. – 1).
2. Teritorijų, kuriose įgyvendintos kraštovaizdžio formavimo priemonės, plotas, ha (2021 m. – 28,9; 2022 m. – 0; 2023 m. – 0).
3. Atnaujintų / rekonstruotų rekreacinių želdynų plotas, ha (2021 m. – 38 ha (Zaraso Didžioji sala), 2022 m. – 1,5 ha (Stelmužės parkas), 2023 m. – 3,5 ha (Antazavės parkas).

Įgyvendinant uždavinį siekiama gerinti aplinkos kokybę, palaikyti teritorijos ekologinį stabilumą, gerinti laikino pobūdžio darbų organizavimą, gerinti gyvenimo kokybę seniūnijose, kuriant saugią ir švarią aplinką.

Numatomos priemonės: avarinių medžių seniūnijose tvarkymas, aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas (programos priemonės tvirtinamos atskiru Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimu), Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis viešame aukcione parduodamas turtas bus įvertintas ir nustatyta pradinė jo pardavimo kaina, užtikrinamos Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatos, kad Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančias būstas gali būti parduodamas už rinkos kainą, apskaičiuotą pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, statinių avariniais pripažinimas, seniūnijų veiklos programų įgyvendinimas, apšvietimo užtikrinimas ir tinklų eksploatacija, užimtumo didinimo programos įgyvendinimas, viešųjų tualetų priežiūra.

**03 uždavinys. Vykdyti teritorijų planavimą siekiant subalansuotos plėtros.**

*Vertinimo kriterijus. Į viešuosius svarstymus ateinančių fizinių / juridinių asmenų skaičius (kasmet), asm./asm. (2021 m. – 100; 2022 m. – 150; 2023m. – 200).*

Šiuo uždaviniu siekiama suplanuoti teritorijas atsižvelgiant į plėtros tikslus, nustatytus atskiroms veiklos sritims reikalingų teritorijų vystymą, infrastruktūros tvarkymo ir (ar) apsaugos kryptis, priemones ir reikalavimus.

Siekiant suformuoti žemės sklypus prie rajono Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių statinių, inžinerinių komunikacijų bei kitų objektų, kurių eksploatavimui, statybai ar rekonstrukcijai reikalingi žemės sklypai, numatoma rengti valstybinės žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, o jų pagrindu – žemės sklypų planus su kadastrinių matavimų duomenimis. Taip pat numatoma rengti žemės sklypų planus su kadastrinių matavimų duomenimis, kuriuos privalo rengti rajono Savivaldybės administracija pagal teisės aktus. 2021 m. bus rengiami miškotvarkos projektai, tikslinami rajono Savivaldybės bendrieji ir specialieji planai.

**04 uždavinys. Didinti pastatų energinį vartojimo efektyvumą ir kurti atsinaujinančių energijos išteklių sistemas.**

*Vertinimo kriterijai:*

*1. Modernizuotų (atnaujintų) daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius (2021 m. – 8; 2022 m. – 7; 2023 m. – 6).*

*2. Įdiegta saulės fotovoltinių elektrinių viešuosiuose pastatuose skaičius, vnt. (2021 m. – 2; 2022 m. – 0, 2023 m. – 2).*

Igyvendinant uždavinį tęsiamas programos „Zarasų Energizacija“ įgyvendinimas – modernizuojami daugiabučiai gyvenamieji namai Zarasų mieste, koreguojami investiciniai planai daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo finansinių ir energetinių išteklių planavimui. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijai skyrus finansavimą įrenginėjamos saulės elektrinės visuomeninės paskirties pastatuose – Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, Salako socialinės globos namuose ir Zarasų meno mokykloje.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Zarasų rajono savivaldybės biudžetas, Europos Sąjungos, Ignalinos programos, valstybės biudžeto ir kitos lėšos.

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymas, Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 13 d. įsakymas Nr. A1-499 „Dėl Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kiti aplinkos apsaugos ministerijos teisės aktai.

Zarasų rajono savivaldybės 2015–2021 metų strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa:

3.3.1. uždavinys. Vykdyti atliekų tvarkymą.

3.3.2. uždavinys. Gerinti gyvenamąją aplinką.

3.3.3. uždavinys. Diegti energijos taupymo ir atsinaujinančių energijos išteklių sistemą.